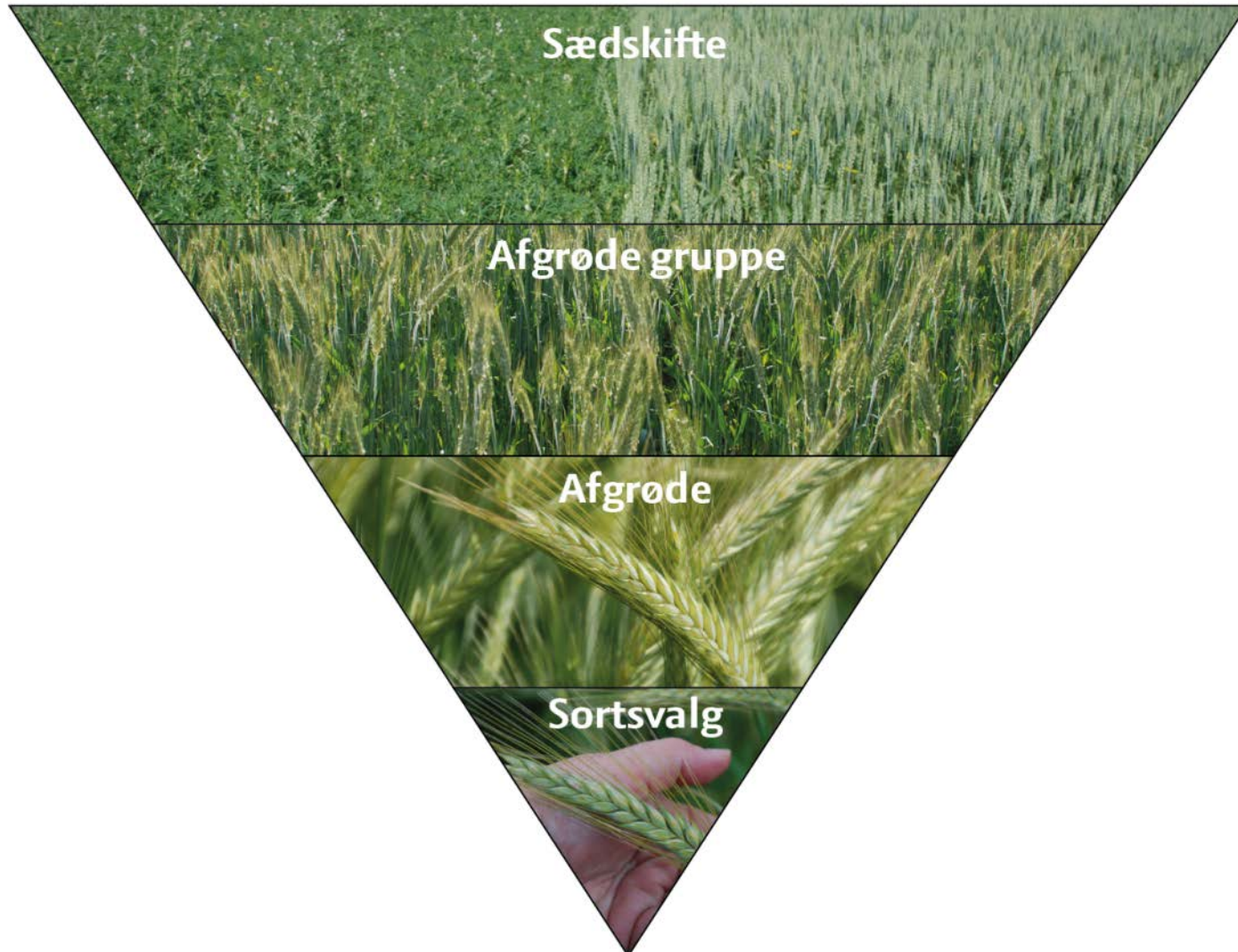

Sygdomme og skadedyr i en sædskiftemæssig sammenhæng

Landskonsulent
Peter Mejnertsen,
Videncentret for Landbrug,
Økologi

Løs udfordringerne på det rette niveau

Her kan det gå helt galt – du kan intet gøre

- Bladlus i hestebønner
- Gulrust i hvede og triticale
- Rapsjordlopper i vinterraps
- Kløversnudebiller og kløvergnavere i kløver
- Havrenematoder

Gulrust er den mest tabsgivende svampesygdom i korn ”hvede og triticale”

- Undgå sorter der ikke er afprøvet under danske forhold
- I 2009 totalt tab – 2012 det gik, men vi reagerede som var det 2009

Gulrust er mindst problematisk i nævnte rækkefølge

- Vårtriticale
  - Ingen problemer hverken i 2009 eller 2012
- Vinterhvede
  - Få problemer, bred genetisk resistens
- Vårhvede
  - En del problemer, delvist manglende viden
- Vintertriticale
  - Periodevis store problemer – smalt genetisk udvalg i sorterne

Gulrust i vårhvede observationsparcellerne for 2012

Vårhvede	Procent dækning med gulrust		
	Min. gulrust	Max. gulrust	Gns. gulrust
Amaretto	3	33	12
Katoda	0,5	10	4,6
Hamlet	0	3	0,4

Udviklingen af gulrust understøttes primært af modtagelige vinterhvedesorter.

Spredning af sygdommen kan forekomme over stor afstand på relativ kort tid.

Her er der problemer, men ikke 100 pct. tab – omtanke klarer det meste

- Svampesygdomme i øvrigt i korn
- Meldrøjer i rug
- Bladlus i havre
  - Bladlus i korn
- Gråskimmel i ærter og lupiner
- Stankelbenslarver
- Kløvertræthed
- Kartoffelskimmel

Skadevoldere og sygdomme

- Sortsvalg
  - Resistens mod svampesygdomme
- Lavere kvælstofniveau medfører
  - mindre meldug og færre bladlus
- Fravalg af afgrøder
  - geografisk forskelligt
  - f.eks. problemer med Coloradobiller i Sønderjylland i nogle år

Bladlus i havre

Rapsjordlopper

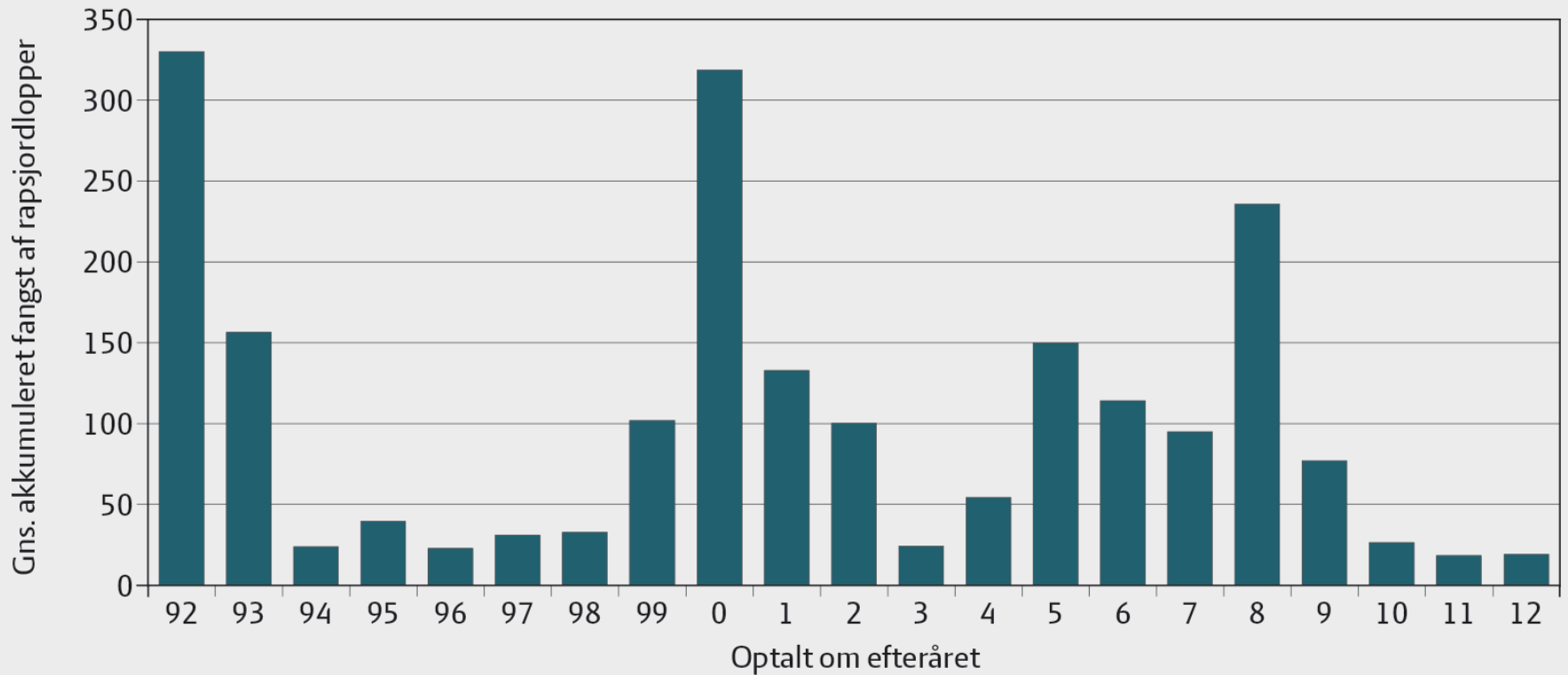
Vinterraps med gnav af rapsjordloppe

Rapsstængel med larver af rapsjordlopper

Fangst af rapsjordlopper 1992 - 2012

Godt at huske

- Blomster = skadedyr / dyrkningsrisiko
- Afgrøder der er testet et par hundrede år fungerer bedst
  - Spelt
  - Rug
  - Havre
  - Vårbyg
  - Hvede

De tre største udfordringer inden for økologisk planteavl

- At øge ressourceeffektiviteten
- At øge udbytter og udbyttestabilitet
- At opnå en bæredygtig økonomi